

บทที่ 1

บทนำ

องุ่นเป็นไม้ผลที่โครงการหลวงส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกเป็นอาชีพโดยเน้นพันธุ์องุ่นรับประทานสด ชนิดไม่มีเมล็ด คือ พันธุ์ Beauty Seedless เนื่องจากผลผลิตเป็นที่ต้องการของตลาด ราคาสูง สามารถสร้างรายได้ต่อพื้นที่ได้ดี ซึ่งเหมาะสำหรับพื้นที่สูงที่มีพื้นที่อย่างจำกัดและต้องใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ปัจจุบันมูลนิธิโครงการหลวงได้พัฒนาการปลูกองุ่นระบบใหม่ คือ ระบบการจัดทรงต้นขององุ่นไม่มีเมล็ด พันธุ์ Beauty Seedless แบบตัว T โดยเลี้ยงให้มีกิ่งสาขา และมีระยะปลูก 6x3 เมตร ซึ่งสามารถให้ผลผลิตเฉลี่ย จำนวน 100.72 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี (เมื่อต้นอายุ 5 ปี) คิดเป็นรายได้เฉลี่ย 12,926.64 บาทต่อต้นต่อปี (88 ต้นต่อไร่) (วิรัตน์, 2552) โดยเป็นระบบที่มีวิธีการผลิตที่มีความสะดวกในการปฏิบัติดูแลรักษา ให้ผลผลิตต่อต้นสูง ผลผลิตมีคุณภาพดี สม่ำเสมอ และต้นมีอายุการให้ผลผลิตยาวนาน ซึ่งเหมาะสมกว่าระบบเดิมที่ไม่มีการจัดทรงต้นและใช้อยู่ทั่วไปในการปลูกองุ่นของไทย โครงการหลวงได้นำการปลูกองุ่นระบบใหม่นี้ไปส่งเสริมแก่เกษตรกรและประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี โดยในปี พ.ศ.2555 มีเกษตรกรที่ปลูกองุ่นเพิ่มขึ้น จำนวน 47 ราย พื้นที่ปลูก 48.28 ไร่ ปริมาณผลผลิต 16.3 ตัน มูลค่ารวม 2,491,757 บาท และได้ประเมินว่าในอนาคตองุ่นจะมีความต้องการทางการตลาดมากขึ้น เนื่องจากผลผลิตของโครงการหลวงมีช่วงเก็บเกี่ยวไม่ตรงกับผลผลิตที่นำเข้ามาจากต่างประเทศและผลผลิตเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค

องุ่นมีจุดเด่นทางการตลาด คือ มีหลายพันธุ์ ทำให้มีความหลากหลายของลักษณะสีผล ขนาดผล และรสชาติ ประกอบกับปัจจุบันมีพันธุ์ใหม่ๆที่ผลผลิตมีคุณภาพดีและเป็นพันธุ์การค้าของโลกที่น่าสนใจ เช่น Ruby Seedless, Pione, Dawn Seedless, Thompson Seedless, Autumn Royal และ Marroo Seedless เป็นต้น อย่างไรก็ตาม พันธุ์องุ่นที่ส่งเสริมของโครงการหลวงในปัจจุบันมีเพียงพันธุ์เดียวคือ พันธุ์ Beauty Seedless ซึ่งมีช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตเพียง 2 ครั้งในรอบ 1 ปี และแม้จะมีการนำองุ่นพันธุ์ต่างประเทศหลายพันธุ์มาทดลองปลูกในโครงการหลวงรวมถึงพื้นที่อื่นของไทย แต่ยังไม่ประสบผลสำเร็จในการปลูกเพราะมีปัญหาการออกดอกและให้ผลผลิตต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากพันธุ์ต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ที่เจริญเติบโตเร็วมากเมื่อนำมาปลูกในเขตร้อน จึงมีการเจริญเติบโตทางลำต้นมากแต่มีการสร้างตาดอกน้อย ประกอบกับระบบปลูกและวิธีการปฏิบัติดูแลรักษาที่ใช้ตามระบบเดิมที่มีระยะปลูกที่ชิดเกินไป การจัดวางกิ่งอย่างไม่เป็นระเบียบ ซึ่งยากต่อการปฏิบัติดูแลรักษาและการป้องกันกำจัดโรคและแมลง ทำให้ผลผลิตต่ำ ไม่สม่ำเสมอ และต้นองุ่นมีอายุการให้ผลผลิตสั้น

ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาทดสอบพันธุ์งุ่นที่นำเข้าจากต่างประเทศเพื่อเพิ่มพันธุ์ส่งเสริมของโครงการหลวงให้มีความหลากหลายและมีผลผลิตที่มีคุณภาพมากขึ้น รวมถึงการปลูกโดยใช้ระบบปลูกใหม่ โดยจัดทรงต้นแบบตัว T มีกิ่งสาขาระยะปลูก 6x1.5 เมตร เพื่อเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกรผู้ปลูกงุ่นและผู้บริโภค

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อทดสอบพันธุ์งุ่นรับประทานสดที่มีศักยภาพด้านการผลิตที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่สูง

